

VIII. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK (2014-2015)

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Kokešová Lucie
NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Marshallův plán
OBOR: Mezinárodní právo veřejné
POSUDEK VYPRACOVAL: JUDr. Bc. Alla Tymofeyeva, Ph.D.

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

2/3

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Z hlediska současnosti se práce omezuje na akcentaci hospodářského přínosu Marshallova plánu, který podle autorky trvá dodnes. V tomto případě se však nejedná o otázku právní, ale o otázku ekonomickou. Autorka přitom své závěry nedokládá žádnými odkazy na data z ekonomických analýz (jeden přehled HDP není ekonomická analýza). Z pohledu dnešního by však bylo zajímavé zamyšlení nebo srovnání podobných situací v novodobé historii. Autorka mohla např. provést srovnání se současnou krizí na Ukrajině, v souvislosti se kterou se někdy mluví o potřebě „Marshallova plánu pro Ukrajinu“. Bylo by také zajímavé srovnání politického a ekonomického rozvoje států, které se Marshallova plánu účastnily (například Řecka), a které stranou dvoustranných smluv nebyly (například České republiky).

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

2/5

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Autorka si klade za cíl představit Marshallův plán jako nástroj mezinárodního práva. Zde nutno konstatovat, že Marshallův plán není nástrojem právním, ale ekonomickým a politickým. Přesnější je tedy mluvit o analýze nástrojů mezinárodního práva, kterými byl realizován Marshallův plán nebo o právním základu Marshallova plánu z hlediska mezinárodního práva. Autorka práce sice má kapitolu o legislativních nástrojích pro realizaci Marshallova plánu, avšak neuvádí žádné zdroje, ze kterých tuto informaci čerpá. V přílohách by namísto ekonomických údajů stálo za to odcitovat pasáže jednotlivých smluv.

Celkově je seznam literatury této práce velmi skromný a v celém textu z něj autorka cituje pouze ve třech poznámkách pod čarou. Naprostá většina konstatování a závěrů autorky není podložena žádným citovaným pramenem. Vědecká práce by měla být založena na kritickém pohledu na problematiku, založeném na důsledné citaci všech pramenů, ze kterých byly převzaty v práci uplatněné názory a fakty. Z analýzy citovaných pramenů by pak měly být za použití příslušných vědeckých metod (např. komparace) učiněny vlastní závěry. Autorka v práci sice má část s názvem Závěry, ale chybí zde a v celém textu práce srovnání kladných a záporných stránek tématu. Závěry autorky jsou nepodložené relevantními zdroji.

Za přínos práce lze považovat rozsáhlé přílohy a využití cizojazyčných zdrojů. S ohledem na zvolený obsah má práce logickou stavbu. Skládá se z úvodu, dvou kapitol a závěru.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

4/4

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Po technické stránce je práce zvládnutá dobře. Je napsána pěkným jazykem a přehledně strukturována, v textu se tedy snadno orientuje a práce se dobře čte. Přílohy práce jsou pěkné.

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

5/8

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Většinu obsahu práce autorka věnuje historickým okolnostem vzniku Marshallova plánu, kde uvádí řadu „faktů“ a závěrů ohledně tehdejší situace, přičemž chybí, se skromnou výjimkou, odkazy na jakékoliv zdroje, ze kterých čerpá. Autorka v práci nepolemizuje s oponentními názory, z nichž lze uvést např. Tylera Cowena (Marshall Plan Myths and Realities), podle kterého pomoc Američanů nebyla tak významná, jak se uvádělo (reální ekonomická pomoc nikdy nepřesáhla 5 procent HDP přijímajícího státu).

Dalším výrazným nedostatkem práce je tedy absence kritické analýzy širšího názorového spektra různých zdrojů. Závěry práce nejsou podloženy. Práci chybí relevantní přesah do současnosti, jak je podrobněji uvedeno v bodě jedna tohoto hodnocení. Práce je celkově více zaměřena na historické a ekonomické otázky a nevěnuje moc prostoru právní analýze problematiky. Předmětem diskuse mohou být oponentní pohledy, se kterými se práce ve svých závěrech nijak nevypořádává.

Velkou pochvalu zaslouží to, že si autorka zvolila natolik komplikované a kontroverzní téma. Je také pravda, že vzhledem k tomu, že ČR nebyla stranou Marshallova plánu, je zde omezený počet zdrojů k tomuto tématu.

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů¹

13/20

Závěrečný komentář:

Celkově lze konstatovat, že cíle práce nebylo dosaženo. Práce je spíše historickým exkurzem než právním výzkumem daného tématu. Historické a ekonomické závěry uvedené v práci jsou navíc nepodloženy a chybí jakákoliv konfrontace s názory oponentními, se kterými by se autorka měla vypořádat před přijetím závěrů vlastních. Autorka mohla provést komparaci Marshallova plánu s jinými projekty mezinárodní pomoci v novodobé historii a provést analýzu právních nástrojů.

Otázky k ústní obhajobě:

1. Níže uvádíme úplný seznam států, hlasujících 10. 12. 1948 pro přijetí Všeobecné deklarace lidských práv: *Afgánistán, Argentina, Barma, Belgie, Bolívie, Brazílie, Čína, Dánsko, Dominikánská republika, Ekvádor, Egypt, Etiopie, Filipíny, Francie, Guatemala, Haiti, Island, Indie, Irák, Írán, Chile, Kanada, Kolumbie, Kostarika, Kuba, Libanon, Libérie, Lucembursko, Mexiko, Nikaragua, Nizozemsko, Nový Zéland, Norsko, Pákistán, Panama, Paraguay, Peru, Rakousko, Řecko, Salvador, Siam, Spojené království, Spojené státy americké, Sýrie, Švédsko, Turecko, Uruguay a Venezuela.* Jaký význam pro dodržování

¹ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.

lidských práv a pro mezinárodní spolupráci v oblasti dodržování lidských práv mělo podle autorky hlasování pro přijetí příslušné rezoluce pro jednotlivé výše uvedené státy (k názoru autorky na straně 8, ohledně toho, že „Ačkoliv by se mohlo zdát, že po válečných časech by právě lidská práva a jejich ochrana měla být elementárním článkem mezinárodní spolupráce, vlivem politického působení tomu tak nebylo. Země sovětského vlivu se v průběhu přijímání deklarace zdržely hlasování“)?

2. Jaký je postoj autorky k v současnosti diskutovanému „Maršallovu plánu pro Ukrajinu“ ve světle toho, že píše na straně 17 o tom, že Foreign Assistance Act 1948 byl „velmi kvalitní, efektivní a fungující“? Jaké pozitivní zkušenosti lze přenést na Ukrajinu? Zda spatřuje nějaké možné negativní dopady, a pokud ano, tak jaké?
3. Jak byl dle názoru autorky Marshallův plán prospěšný pro Řecko ve světle toho, že na straně 18 autorka píše, že „naprosto bez nadsázky lze konstatovat, že z Marshallova plánu a jeho nepopíratelných přínosů těžší zúčastněné státy neustále“? Harry Bayard Price ve své monografii věnované Marshallovu plánu píše o důrazném intervenování USA do Řecké ekonomiky a Tyler Cowen tvrdí, že to bylo v rozporu se zásadami svobodného podnikání a z dlouhodobého hlediska má negativní dopad.

V Praze dne 22. května 2015.

JUDr. Bc. Alla Tymofeyeva, Ph.D.